

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. IV. De dotibus animæ & corporis gloriosi: Vbi an Sanctorum
beatitudo sit futura perpetua.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

SECTIO QUARTA.

De dotibus animæ & corporis gloriosi: ubi an Sanctorum beatitudo sit futura perpetua.

amamus visionem, per illum affectum, sicut quando amicum diligimus aut rem aliam quamcumque, non amamus cognitionem qua rem illam representamus. At vero respectu secundi affectus, visio non est tantum conditio, sed objectum, amamus quippe Deum ut nostrum; seu ut possessum; sicut qui amat agrum vel equum, ut possessum, non illos solum amat, sed illorum possessiones; visio autem est possessio Dei, ut diximus. Quemadmodum per affectum spei, quo speramus, vel desideramus videre Deum, non tantum erga Deum afficimur, sed etiam erga visionem ut obtinendam, & consequenter erga eam in Cælo afficitur beatus, ut obtentam.

Amat Beati Deum ut possessum; ergo amat possessionem, nempe visionem.

III. Quamvis Deus secundum se non possit esse objectum tristitia, potest tamen esse objectum delectationis.

IV. Dices Secundò cum Cajetano: delectatio hæc est beatifica, seu de beatitudine, sed non de formali, ergo de solâ objectivâ; formalis autem beatitudo, seu visio est tantum conditio illam applicans: minor, in quo est difficultas probatur, visio enim ut delectet debet cognosci, delectatio enim hæc est actus voluntatis, nihil autem volitum quin & percognitum, ergo. Respondeo primò cum Vasquez cap. 4. num. 20. delectationem illam, quam habent beati de Deo, præsupponere, non solum cognitionem, seu visionem Dei, sed etiam cognitionem hujus visionis.

V. Contingere posse videtur, ut beatus aliquis in Deum solo amore amicitia feratur.

Secundò tamen respondeo cum Suario citato & Vasquez num. 20. & 37. visionem esse virtuali saltem aliquâ ratione reflexivam supra se. Directè ergo fertur visio beatifica in Deum, indirectè & virtuali quadam reflexione in se: imò hoc putant aliqui competere omni omnino actui vitali, quatenus vitaliter afficit subjectum; sic enim, inquit, vitaliter seipso percipitur indirectè, percipiendo scilicet principaliter objectum directum. Non tamen est objectum delectationis præcisè in quantum est representatio & propositio objecti, ut rectè notat Vasquez citatus, sed in quantum est illius possessio, & sub hac ratione est visio peculiariter objectum delectationis, quamvis realiter sint idem.

Visio delectat in quantum est Dei possessio.

QUÆRES septimò: quamnam sint in beatis dotes animæ? Variè à variis assignantur: à quibusdam numerantur habitus luminis gloriæ, charitatis &c. ab aliis visio, fructio & comprehensio, seu tentio: ab aliis demum visio, dilectio, & fructio seu delectatio, licet sint ipsa substantia beatitudinis, & matrimonii hujus spiritualis inter animam & Deum. Quæstio est parvi momenti, & fermè de nomine: nec refert quo quis modo hæc in re loquatur. Qui tamen dotes hæc constituunt in habitibus, propius ad veritatem accedunt & conformius loquuntur ad naturam dotis: dos quippe, non actuale rei alicujus usum significat, sed utendi potestatem.

I. Dotes animæ in beatis dicitur simodè à variis enumerantur.

Dotes ista melius in habitibus, quam in actibus constituntur.

Quoad gloriam corporis (licet ad veram & essentialem beatitudinem corpus non sit necessarium, cum Angeli, & animæ à corporibus separatæ verè jam sint beatæ) dotes corporis gloriosi quatuor numerantur: Claritas, Agilitas, Subtilitas & Impassibilitas. Claritas est lux corpori inhærens, vel in superficie tantum extinâ, ut vult Scotus, vel etiam in toto, ita ut illud reddat usquequaque diaphanum & transparentem, ut docet Suarez, & insinuare videtur S. Thomas, & alii ex Sanctis Patribus. Hanc verò lucem puto cum eodem Suarez, esse speciem à nostrâ distinctam, non tamen supernaturalem, ut vult Salas & alii nonnulli.

II. Corporis gloriosi dotes sunt quatuor: Claritas, Agilitas, Subtilitas, Impassibilitas.

Agilitas est intrinseca vis nativa animæ movendi corpus, vel gravitate illius, vel actuali saltem gravitatione sublatâ, & excellenti quadam dispositione in corpus inductâ: quibus positis summâ illud celeritate movere potest anima, & ab uno in alium locum remotum velocissimè transferre. Ad hoc tamen munus non improbabiler addi posset peculiaris assistentia Dei. Sicut ponunt communiter auctores, in subtilitate quæ est tertia ex dotibus, & consistit in aptitudine, seu vi penetrativâ, cum aliis corporibus, etiam non glorificatis.

III. In quo sit à se dos agilitatis.

quid sit subtilitas.

Quarta demum est Impassibilitas, quæ in nobili quodam temperamento certarum qualitatum sita est, quas Deus qualitatibus elementaribus adjungit, per quod temperamentum, beati corpus incipax redditur corruptionis omnis vel alterationis nocivæ, tum ab intrinseco, tum extrinseco, ita nimirum ut non egeat cibo, somno, respiratione & aliis ad vitam mortalis corporis sustentandam necessariis. In hac tamen dote à quibusdam recurritur ad assistentiam extrinsecam Dei, eum inquit salvari omnia vix possint per qualitates intrinsecas. Hæc tamen assistentia tam hæc, quam in aliis dotibus, non est merè gratuita, sed connaturaliter, & jure meritorum illi statui debita. Ut autem loqui possint beati, ponunt aliqui donum penetrationis in aëre purissimo, in eorum pulmonibus incluso. Non tamen video cur in loco aliquo, aëre, seu corpore liquido repleto habitare nequeant, per quod nonnulli, aquas quæ super cælos sunt, intelligi posse affirmant.

IV. Declaratur in quo consistat dos impassibilitatis.

Impassibilitatem multum partium statuum in partibus salvari omnia vix possint per qualitates intrinsecas Dei.

Quomodo loquantur beati.

QUÆRES ultimò: utrùm Sanctorum Beatitudo futura sit perpetua? Error fuit Origenis, ut refert S. Augustinus hæresi 43. ubi addit neminem hæc in te posse Origenem excusare, qui docebat hanc beatitudinem.

V. Error Origenis circa perpetuitatem beatitudinis.

beatitudinem non fore perpetuam, sed quandam in beatis vicissitudinem futuram felicitatis & miserie. Sed hic est error manifestus contra fidem, cum in Symbolo & Scripturâ sæpè appelletur vita æterna de qua dicit Apóstolus 1. ad Thessal. 4. v. 16. Sic semper cum Domino erimus: & 1. Petri 1. v. 4. hereditas incorruptibilis, immarcescibilis &c. & cap. 5. v. 4. immarcescibilis gloria coronæ: & alia huiusmodi.

Certum est Sanctorum beatitudinē futuram perpetuam.

SECTIO QUINTA.

Utrum beati ex vi visionis reddantur impeccabiles.

I. Dico ex vi visionis, nam ratione amoris erga Deum in beatis, necessariò ex visione orti, reddi eos impeccabiles ostensum est supra. Deinde à fortiori sequitur, estque omnino certissimum beatos de facto nunquam peccatum ullum admitturos: in quo erravit etiam Origenes, qui beatorum voluntates de bono in malum mutabiles esse dixit: quare & Sanctos Angelos nonnunquam negligentes esse asseruit, & in suis ministeriis obcundis culpam interdum incurrere.

I. Sanctos Angelos culpam aliquam interdum admittit docuit Origenes.

II. Prima Conclusio: stante visione, non potest beatus, saltem connaturaliter, & de potentiâ ordinariâ peccare: ita S. Thomas 1. 2. quæst. 4. art. 4. Cajetanus itidem, Suarez 1. 2. Disp. 10. sect. 1. num. 16. Vasquez disp. 18. cap. 2. & alii. Conclusio procedit ex vi visionis præcisè, & posito quòd Deus miraculosè negaret concursum ad amorem.

II. Stante visione non potest beatus peccare.

III. Ratio est primò: nam ut benè Suarez citatus, quisquis clarè videt Deum, & iudicat illi debitum esse, ut omnia ad eum referantur, sanè non apparet quo pacto ab eo possit per peccatum averti, seu actu illum offendere, cum hoc intelligi vix queat, in eo, qui id iudicat solummodo abstractivè, & licèt clarè Deum non videat: sicut ergo per visionem beatificam voluntas est inclinata ac determinata ad amandum Deum, ita & ad fugiendum quidquid illi videt displicere, idque immediatè, & non solum mediante amore formali, licèt fortè visio dici non incongruè posset amor virtualis.

III. Ostanditur ex vi visionis præcisè beatos reddi impeccabiles.

IV. Ratio est secundò: visio siquidem beatifica, vel est ipsa beatitudo formalis adæquatè, sicque videtur manifestè impossibilis cum peccato, cum implicet contradictionem, ut simul quis sit summè lælix & summè miser, ut ex terminis constat: vel saltem visio est partialis beatitudo integrans scilicet unam totalem beatitudinem cum amore, eumque causans, sicque saltem in radice est beatitudo, seu illam ut completam exigens; omnino autem videtur implicare ut connaturaliter & formaliter exigat subiectum esse beatum, & simul connaturaliter admittat peccatum, quod est summa miseria, & beatitudini maximè oppositum.

IV. Uterius declaratur quo pacto visio beatifica, saltem connaturaliter excludat peccatū.

V. Ratio est tertio: visio quippe secundum probabilem sententiam est forma sanctificans perfectissimè post unionem hypostaticam, reddens nimirum subiectum in quo est, peculiari & perfecto modo particeps naturæ divinæ: unde si ulli qualitati concedendum sit, ut animam sanctificet, pugnet cum peccato, & alia huiusmodi (concedendum autem hoc alicui videtur, cum peccatum formaliter & per se reddat hominem injustum) sanè non est cur non concedatur visioni beatificæ, ut pote accidentia omnia supernaturalia in perfectione superanti, & ad quam tanquã ad finem ordinantur.

V. Ex ratione forma perfectissimè sanctificans ostenditur visionem excludere peccatum.

Hæ etiam rationes probant de peccato veniali, quod proinde visio connaturaliter excludit. Alia etiam ratio, cur visio beatifica excludat peccatum veniale, est quia status beatitudinis est status bonorum omnium complexione perfectus, & mala omnia excludens: unde sicut morbos corporis secum non compatitur, ita multò minus morbos animæ, quorum minimus non est peccatum veniale.

VI. Visio beata excludit etiam peccatum veniale.

Secunda Conclusio: probabilis etiam est si gratia habitualis nec divinitus stare possit cum peccato, vel actuali vel habituali (de quo infra, Disputatione 123.) non posse nec de potentiâ absoluta visionem stare cum peccato. Rationes eadem sunt pro visione & pro gratiâ, quæ proinde illic, qui proprius ejus locus est, proponi solent. Præcipuæ sunt ex conceptu sanctitatis, & locutionibus Scripturæ & Patrum. Addunt verò aliqui, & probabiliter, majorem esse rationem cur hoc visioni tribuatur, quam gratiæ, cum perfectius & indefectibiliter (quippè quæ ex naturâ suâ perpetuò postulet durare, quod gratiæ habituali non competit) sanctificet.

VII. Visio nec de potentiâ absoluta stare potest cum peccato.

SECTIO SEXTA.

Posintne beati peccare demerendo visionem beatificam.

Postremum quod hic queri solet circa potentiam peccandi in beato est, utrum saltem peccare possit demerendo visionem beatificam: sicut licèt gratia habitualis incompossibilis sit cum peccato mortali, etiam divinitus juxta probabilem sententiam, potest tamen justus peccare, & gratiam per demeritum perdere. Hac verò in re eodem ferè modo procedere possumus sicut in materiâ de Incarnatione in simili processum circa unionem hypostaticam, quam diximus non posse humanitatem demereri, nec dissolvere per peccatum, pro aliquo priori commissum, licèt vel concomitantè vel consequenter peccare possit humanitas, quocumque instanti Deus per se, seu pro suâ voluntate, sicut potest, illum à verbo deuniret.

I. Nec etiam potest beatus peccatum aliquod admittit demerendo unquam.

Dices: potest Deus intuitu actus meritorii à Petro in instanti A elicit visionem illi beatificam eodem instanti infundere, ergo pro illo priori nihil intelligitur vel peccato repugnans, vel peccandi potentia, ergo simul cum visione beatâ, seu beatitudine stat potentia peccandi, ergo potest beatus peccare, cum posse peccare, & habere potentiam peccandi sint synonyma. Primò negari posset primum antecedens, & dici peculiarem esse rationem de merito respectu visionis, quæ non sit respectu aliarum rerum, visio siquidem est beatitudo, sicque ipso facto quòd quis habeat visionem, est in termino; cum ergo status viæ sit conditio requisita ad meritum, non videtur dari posse meritum eo instanti, quo est visio, cum ejusmodi opus non sit factum in stadio, in loco agonis & pugnæ &c. Hæc responsio licèt sit probabilis, existimo tamen non difficulter refelli posse.

II. Dicitur: cum visione beatâ sit potentia merendi; ergo peccandi.

Secundò itaque responderi posset, ad potentiam peccandi requiri, non præcisionem solum, sed negationem etiam visionis: Unde licèt proponi possit visio pro præmio actus liberi & meritorii, non tamen talis actus ejus contrarium, seu omisio est peccatum, ut de unionem hypostaticâ dixi dum de Incarnatione. Quare etsi possit is illo instanti mereri, non tamen potest peccare.

Negari potest potentiam merendi perri unquam cum visione.

III. Ad potentiâ peccandi requiritur negatio visionis.

Tertia